

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--

No. of Questions – 28

No. of Printed Pages – 8

VU-52-Jain Dar.

जैनदर्शन

वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2021

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 80

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्याः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) सर्वेषां प्रश्नानामुत्तराण्युत्तरपुस्तिकायामेव लेखनीयानि ।
- (4) एकस्य प्रश्नस्य सर्वे भागाः एकत्र एव लेखनीयाः ।
- (5) सर्वे प्रश्नाः संस्कृतमाध्यमेन उत्तरणीयाः ।

OFFICE COPY

VU-52-Jain Dar.

[Turn over

1. अधोलिखितप्रश्नानाम् उत्तराणि उचित-क्रमाक्षरेण लिखत ।

(i) न्यायदीपिकाग्रन्थस्य लेखकः कोऽस्ति ?

(अ) आचार्य उमास्वामी

(ब) अभिनव धर्मभूषणयतिः

(स) आचार्य माणिक्यनन्दी

(द) आचार्य मानतुङ्गः

(ii) परस्पर व्यतिकरे सति येनाऽन्यत्वम् लक्ष्यते तत् किम् ?

(अ) लक्षणं

(ब) लक्ष्यं

(स) साध्यं

(द) साधनं

(iii) "अनुभूतिः प्रमाणम्" केन उक्तम् ?

(अ) प्रभाकरीयेन

(ब) सौगतीयेन

(स) बौद्धेन

(द) यौगेन

(iv) विशदप्रतिभासं किम् ?

(अ) परोक्षम्

(ब) प्रत्यक्षम्

(स) लक्ष्यम्

(द) साध्यम्

- (v) अवग्रहग्रहीतार्थ समुद्भूत संशयनिरासाय यत्नम् किम् ?
 (अ) अवग्रहः (ब) ईहा
 (स) अवायः (द) धारणा
- (vi) "सर्वद्रव्यपर्याय विषयं सकलम्" इति किम् ?
 (अ) केवलज्ञानम् (ब) मतिज्ञानम्
 (स) श्रुतज्ञानम् (द) अवधिज्ञानम्
- (vii) प्रत्यक्षं कतिविधम् ?
 (अ) द्विविधं (ब) त्रिविधम्
 (स) चतुर्विधं (द) एकविधम्
- (viii) परोक्ष प्रमाणं कतिविधम् ?
 (अ) चतुर्विधं (ब) पञ्चविधं
 (स) त्रिविधम् (द) द्विविधं
- (ix) अनुभवस्मृतिहेतुकं संकलनात्मकं ज्ञानं किम् ?
 (अ) प्रत्यभिज्ञानम् (ब) स्मृतिः
 (स) मतिज्ञानम् (द) अनुमानम्
- (x) स्वार्थानुमानस्य कति अङ्गानि सन्ति ?
 (अ) त्रीणि (ब) चत्वारि
 (स) पञ्च (द) षट्

OFFICE COPY

एक वाक्येन उत्तरत :

2. प्रमाणनयात्मकः कः ग्रन्थः ?

3. प्रमाणनयाभ्यां के अधिगम्यन्ते ?

4. विपरीतैककोटि निश्चयः कः ?

5. का नाम योग्यता ?

6. अविशदप्रतिभासं किम् ?

7. ततोल्लेखिज्ञानं किम् ?

8. कः तर्कः ?

9. "साध्यसाधन _____ तर्कः" वाक्यं पूरयत ।

10. "साधनात् _____ अनुमानम्" वाक्यं पूरयत ।

11. "यच्छक्यम् _____ तत्साध्यम्" वाक्यं पूरयत ।

12. का परीक्षा ? 2
13. कुमारिलभट्टीय प्रमाणस्य लक्षणं किम् ? 2
14. का स्मृतिः ? 2
15. का धारणा ? 2
16. का व्याप्तिः ? 2
17. किम् अनुमानम् ? 2
18. अनुमानम् कति विधम् ? नामानि लिखत । 2
19. स्वार्थानुमानस्य त्रीणि अङ्गानि कानि ? नामानि लिखत ।

2 + 2 = 4

20. कयोश्चिद् द्वयोः सोदाहरणं लक्षणं लिखत ।

अव्याप्तिः, अतिव्याप्तिः, असम्भवः

[Turn over

21. कयोश्चिद् द्वयोः मान्यतानुसारं प्रत्यक्षप्रमाण लक्षणं लिखत ।

जैनाः, बौद्धाः, यौगाः

22. कयोश्चिद् द्वयोः लक्षणं लिखत ।

साध्यम्, साधनम्, धर्मी

23. कयोश्चिद् द्वयोः लक्षणं लिखत ।

अविशदप्रतिभासत्वं, स्वार्थानुमानं, परार्थानुमानं

24. कस्यचिदेकस्य विवेचनं कुरु ।

सांव्यवहारिकं प्रत्यक्षं, पारमार्थिकं प्रत्यक्षं

25. अधोलिखितश्लोकयोः कस्यचिदेकस्य भावार्थः लेख्यः ।

साध्यं शक्यमभिप्रेतमप्रसिद्धं ततोऽपरम् ।

साध्याभासं विरुद्धादि साधनाविषयत्वतः ॥

अथवा

अन्यथानुपपत्त्येकलक्षणं तत्र साधनम् ।

साध्यं शक्यमभिप्रेतमप्रसिद्धमुदाहृतम् ॥

2 + 2 = 4

7

खण्ड - ड

26. न्यायदीपिकाग्रन्थस्य मंगलाचरणं विलिख्य भावार्थः लेख्यः ।

अथवा

2 + 2 = 4

मंगलाचरणस्य प्रयोजनं किम् ? विवेचयत ।

27. किम् प्रत्यक्षम् ? भेदान् विवेचयत ।

2 + 2 = 4

अथवा

नैयायिकाभिमतस्य सन्निकर्षज्ञानं विवेचयत ।

28. किं परोक्षम् ? परोक्षप्रमाणभेदान् विवेचयत ।

5

अथवा

अधोलिखित श्लोकस्य भावार्थः लेख्यः

परोपदेशाभावेऽपि साधनात्साध्यबोधनम् ।

5

यद्द्रष्टृर्जायते स्वार्थानुमानं तदुच्यते ॥

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

DO NOT WRITE ANYTHING HERE

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL
STATE OF CALIFORNIA

VU-52-Jain Dar.

